36 918 Wijziging van de Tijdelijke wet bestuurlijke maatregelen terrorismebestrijding in verband met de permanentmaking van die wet en enkele andere wijzigingen

Nr. 21 Brief van de minister van Justitie en Veiligheid

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 oktober 2026

Na afloop van het Wetgevingsoverleg met de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid van 5 oktober jl. waarin het voorstel van wet tot wijziging van de Tijdelijke wet bestuurlijke maatregelen terrorismebestrijding in verband met de permanentmaking van die wet en enkele andere wijzigingen (36918) werd behandeld, is nog een aantal amendementen ingediend.

In deze brief geef ik mijn appreciatie van deze amendementen.

Appreciatie amendement van het lid El Abassi (36918, nr. 16)
Dit amendement voorziet in wijziging van de in het wetsvoorstel opgenomen evaluatiebepaling. In het wetsvoorstel is opgenomen dat voor 1 maart 2032 een verslag aan de Staten-Generaal wordt gezonden over de doeltreffendheid en de effecten van de wet in de praktijk. Met het amendement wordt deze datum vervroegd naar 1 maart 2030, wordt vervolgens voorgesteld deze evaluatie iedere drie jaar te herhalen en wordt toegevoegd dat het verslag naast de doeltreffendheid en effecten van de wet in de praktijk ook dient te zien op de noodzaak. Tevens dient in het verslag in te worden gegaan op:
a. het aantal toepassingen, verlengingen en de duur daarvan;
b. de mate waarin het met de maatregel beoogde doel is bereikt;
c. de beschikbaarheid en inzet van minder ingrijpende alternatieven;
d. uitspraken van de rechter over de toepassing van de bevoegdheid;
e. de gevolgen voor grond- en mensenrechten; en
f. de noodzakelijkheid, proportionaliteit en subsidiariteit van het voortbestaan van de bevoegdheid.

Met het wetsvoorstel wordt de Tijdelijke wet bestuurlijke maatregelen terrorismebestrijding permanent gemaakt. Niettemin is er een evaluatiebepaling opgenomen met dezelfde criteria als bij de invoering. Met het amendement wordt echter de evaluatie iedere drie jaar herhaald. Naast het feit dat daarmee de frequentie hoger wordt dan bij de tijdelijke wet (iedere werkingsduur van vijf jaar werd één keer geëvalueerd) ligt het niet voor de hand een permanente wet op een dergelijk frequente wijze permanent te evalueren.

Gelet op het bovenstaande ontraad ik dit amendement.

Appreciatie amendement van het lid El Abassi (36918, nr. 17)
Dit amendement voorziet in een wijziging van het wetsvoorstel door de permanentmaking te vervangen door een verlenging van de werkingsduur met vijf jaar (tot 1 maart 2032).

Een tijdelijke verlenging doet geen recht aan het feit dat sinds de invoering van de wet in 2017 er sprake is van een voortdurende noodzaak tot inzet van preventieve maatregelen ter bescherming van de nationale veiligheid. Ook bij een lager dreigingsniveau kunnen er zich situaties voordoen waarbij het

noodzakelijk is maatregelen ter bescherming van de nationale veiligheid te kunnen nemen.

Gelet op het bovenstaande ontraad ik dit amendement.

Appreciatie amendement van het lid El Abassi (36918, nr. 18)
Met dit amendement wordt voorgesteld om wettelijk vast te leggen dat bij iedere maatregel die wordt opgelegd, gewijzigd of verlengd afzonderlijk en kenbaar wordt gemotiveerd:
a. op welke grond- en mensenrechten de maatregel een beperking vormt;
b. waarom deze beperking in het concrete geval noodzakelijk en evenredig is met het oog op de bescherming van de nationale veiligheid;
c. waarom niet met een voor de betrokkene minder ingrijpende maatregel of interventie kan worden volstaan; en
d. bij verlenging, welke betekenis is toegekend aan de totale duur van de maatregel en de actuele feiten en omstandigheden.

Uit artikel 3:46 van de Algemene wet bestuursrecht volgt dat een besluit moet berusten op een deugdelijke motivering. Ook moeten alle relevante belangen worden afgewogen. Een onvoldoend gemotiveerde maatregel kan de rechterlijke toets niet doorstaan. Ook iedere verlenging vereist opnieuw een toets. De Algemene wet bestuursrecht is nu juist bedoeld om hier eenheid in aan te brengen. In de jurisprudentie die vooralsnog beschikbaar is, heeft de rechter de maatregelen getoetst aan de grondrechten en de maatregelen in de meeste gevallen ook in stand gehouden.

Gelet op het bovenstaande ontraad ik dit amendement.

Appreciatie amendement van het lid El Abassi (36918, nr. 19)
Met dit amendement wordt voorgesteld een duidelijk onderscheid te maken tussen enerzijds iemands ideologische, politieke, godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging en anderzijds concrete gedragingen in verband kunnen worden gebracht met terroristische activiteiten of de ondersteuning daarvan. Vastgelegd wordt dat de ’ideologische, godsdienstige, levensbeschouwelijke of politieke overtuiging van de betrokken persoon’ op zichzelf niet aangemerkt kan worden als een dergelijke gedraging.

Op grond van de wet geldt dat het moet gaan om concrete gedragingen op grond waarvan iemand in verband kan worden gebracht met terroristische activiteiten of de ondersteuning daarvan, terwijl er tegelijkertijd een noodzaak dient te zijn ter bescherming van de nationale veiligheid. Gedragingen kunnen voortvloeien uit een bepaalde ideologie maar die achterliggende ideologie is op zichzelf nooit een reden om een maatregel op te leggen.

Gelet op het bovenstaande ontraad ik dit amendement.

Appreciatie amendement van het lid El Abassi (36918, nr. 20)
Met dit amendement wordt wettelijk vastgelegd dat bij het opleggen van een vrijheidsbeperkende maatregel de feiten en omstandigheden waarop de maatregel berust in het besluit voldoende concreet worden omschreven. Daarbij geldt dat voor zover daarbij feiten of gedragingen worden betrokken die reeds aan een eerdere aan die persoon opgelegde maatregel op grond van de wet of aan een onherroepelijke strafrechtelijke beslissing aangaande die persoon ten grondslag hebben gelegen, afzonderlijk wordt gemotiveerd welke actuele

betekenis deze eerdere feiten of gedragingen hebben voor de noodzaak van het opleggen of verlengen van de maatregel. Bij verlenging kan niet worden volstaan met een enkele verwijzing naar het eerdere besluit of de daaraan ten grondslag liggende bestuurlijke rapportage.

Voor dit amendement geldt feitelijk hetzelfde als weergegeven bij het amendement onder nummer 18. Uit de Algemene wet bestuursrecht volgt al dat een besluit moet berusten op een deugdelijke motivering. Daarbij geldt dat hoe ingrijpender een maatregel is in het licht van inperking van grondrechten, hoe hoger de lat ligt ten aanzien van de motivering van de maatregel. Daarbij is het al zo dat een maatregel wordt opgelegd aan de hand van actuele informatie. Indien nieuwe feiten of omstandigheden daartoe aanleiding geven dient een maatregel te worden gewijzigd of ingetrokken. In ieder geval wordt een maatregel ingetrokken indien deze niet langer noodzakelijk is met het oog op de bescherming van de nationale veiligheid.

Gelet op het bovenstaande ontraad ik dan ook dit amendement.

De minister van Justitie en Veiligheid,
D.M. van Weel